
Spis treści

Wprowadzenie	9
---------------------	----------

Wojciech Lis

Odpowiedzialność kościelnych osób prawnych za czyny niedozwolone popełnione przez członków duchowieństwa	11
1. Wprowadzenie	11
2. Konstytucyjne gwarancje rozdzielnosci Kościoła i państwa	12
3. Normatywna podstawa odpowiedzialności za czyn cudzy	16
4. Relacja zwierzchnictwa i podporządkowania	18
5. Przesłanki odpowiedzialności za czyn cudzy	20
6. Wina anonimowa	27
7. Zakończenie	29

Helena Pietrzak

Odpowiedzialność odszkodowawcza kościelnych osób prawnych za czyny przestępne popełnione przez ich członków	35
1. Wprowadzenie	35
2. Przedstawienie stanu faktycznego sprawy o odszkodowanie zawisłej przed Sądem Okręgowym w P.	39
3. Analiza występujących interpretacji i możliwych aplikacji art. 429 i 430 Kodeksu cywilnego	43

4. Analiza konstytucyjnej i konkordatowej zasady autonomii porządku prawa kanonicznego i prawa polskiego	49
5. Analiza dotychczasowej działalności orzeczniczej sądów polskich w zakresie odpowiedzialności kościelnych osób prawnych za czyny ich członków	56
6. Zakończenie	58

Artur Mezglewski

- O nieistnieniu zasady odpowiedzialności zwierzchników kościelnych za szkody deliktowe wyrządzone przez zakonnego nauczyciela religii w oparciu o zobowiązania wynikające ze ślubów posłuszeństwa. Rozważania na tle wyroku z dnia 31 marca 2020 r. (II CSK 124/19)** **65**
1. Wprowadzenie	65
2. Przesłanki odpowiedzialności	66
3. Ustalenie zwierzchnika	68
4. Problem upaństwowienia przepisów i instytucji kanonicznych	69
5. Charakter wiedzy kanonistycznej z perspektywy państwowego porządku prawnego	73
6. Pozycja nauczyciela religii w systemie oświaty	75
7. Sprzeczności wewnętrzne uzasadnienia wyroku a zasada sprawiedliwości proceduralnej	76
8. Zakończenie	79

Joanna Taczkowska-Olszewska

- Odpowiedzialność odszkodowawcza kościelnych osób prawnych za czyny przestępne popełnione przez ich członków. Uwagi na tle stosowania art. 430 Kodeksu cywilnego** **85**
1. Wprowadzenie	85
2. Przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej na gruncie art. 430 Kodeksu cywilnego	86
3. Zakres związania Kościoła prawem państwowym	89
4. Kościelna osoba prawna	94
5. Osoba duchowna	96

6. Powierzenie czynności przez kościelną osobę prawną
– dopuszczalność, zakres	99
7. Zakończenie	106

Grzegorz Maroń

Jurysdykcja sądów w „sprawach religijnych”

w ujęciu komparatystycznym **113**

1. Wprowadzenie	113
2. Wykładnia terminu „religia” i terminów pokrewnych
jako pojęć języka prawnego	114
3. Rozstrzyganie sporów doktrynalnych
i wewnątrzkościelnych	116
3.1. Podstawy niewłaściwości sądów do rozstrzygania
spraw doktrynalnych i wewnątrzkościelnych	117
3.2. Typologia spraw religijnych niepodlegających
jurysdykcji sądów	120
3.3. Rozstrzyganie spraw cywilnych będących następstwem
sporów religijnych na podstawie „neutralnych zasad
prawa” lub z uwzględnieniem rozwiązania spornych
kwestii religijnych przez kompetentną władzę
kościelną	125
4. Deklaratoryjne ustalenie przez sąd statusu prawnie
relewantnego zachowania (stanu rzeczy, praktyki
postępowania) na gruncie konkretnej doktryny religijnej	127
5. Sądowa ocena szczerości strony postępowania
powołującej się na wolność religijną	129
6. Sądowa ocena decyzji władz kościelnych w sprawach
własnych – rodzących skutki cywilnoprawne
– pod kątem zgodności oraz zgodności procedury
ich podjęcia z prawem państwowym	130
7. „Kwestie religijne” w sprawach o odpowiedzialność
kościelnych osób prawnych za czyny niedozwolone
popelnione przez osoby duchowne	132
8. Zakończenie	135